

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра криміналістики та судової медицини

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор НАВС

полковник поліції

Станіслав ГУСАРЄВ

...2024

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА РОЗСЛІДУВАННЯ ОКРЕМИХ ВИДІВ
КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Статус дисципліни – вибіркова
Рівень вищої освіти – перший
Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань – 08 Право
Спеціальність – 081 Право
Освітня програма – Право (поліцейські)
Форми здобуття вищої освіти – денна
Мова викладання – українська
Форма підсумкового контролю – залік

Київ – 2024

Розробники:

Вадим ПЯСКОВСЬКИЙ – кандидат юридичних наук, професор, професор кафедри криміналістики та судової медицини Національної академії внутрішніх справ

Іван КУРИЛІН – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри криміналістики та судової медицини Національної академії внутрішніх справ

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри криміналістики та судової медицини

протокол від 05.09.2024 року № 2

Т.в.о. завідувача кафедри криміналістики та судової медицини

Богдан БИСТРИЦЬКИЙ

Схвалено науково-методичною радою НАВС

Протокол від 20. Вересня 2024 року № 8

Голова науково-методичної ради

Станіслав ГУСАРЕВ

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма переглянута на 202__/202__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібно підкреслити)

Протокол засідання кафедри від

____. 202__ № ____

Завідувач кафедри

Протокол засідання науково-методичної ради від

____. 202__ № ____

Голова НМР

Робоча програма переглянута на 202__/202__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібно підкреслити)

Протокол засідання кафедри від

____. 202__ № ____

Завідувач кафедри

Протокол засідання науково-методичної ради від

____. 202__ № ____

Голова НМР

1. Загальні відомості про навчальну дисципліну

Предмет вивчення навчальної дисципліни є закономірності механізму злочинної діяльності та діяльності окремих суб'єктів кримінального провадження, які належать до сторони обвинувачення, щодо розслідування кримінальних правопорушень з використанням криміналістичних засобів, прийомів та методів з метою досягнення завдань кримінального провадження з урахуванням сучасної практики діяльності органів та підрозділів Національної поліції України.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Методика розслідування окремих видів кримінальних правопорушень» є опанування здобувачами вищої освіти основними засадами організації розслідування окремих видів кримінальних правопорушень, формування професійних навичок проведення слідчих (розшукових) дій з урахуванням особливостей окремих видів кримінальних правопорушень на початковому, наступному та заключному етапах розслідування.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Методика розслідування окремих видів кримінальних правопорушень» є:

- розширення кола знань про засоби і методи розслідування та попередження кримінальних правопорушень;
- набуття навичок практичної діяльності в розслідуванні кримінальних правопорушень, забезпеченні прав і свобод громадян, гарантованих Конституцією України;
- формування у здобувачів вищої освіти навичок аналітичного мислення, виховання критичного та неупередженого ставлення до громадян, які потрапили в орбіту кримінальних процесуальних відносин, незалежно від їх процесуального статусу з використанням практики Європейського суду з прав людини.

Пререквізити: «Конституційне право», «Адміністративне право», «Цивільне право», «Цивільний процес», «Кримінальне право», «Кримінальний процес», «Кримінологія», «Криміналістика», «Оперативно-розшукова діяльність».

Перелік компетентностей відповідно до освітньо-професійної програми (081) «Право» ступеня вищої освіти бакалавра:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

Програмні результати навчання:

РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

РН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.

РН 17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- предмет та характер професійної діяльності, природу етичних стандартів та здатність діяти на їх основі;
- порядок та підстави оперативного супроводження кримінального провадження органами досудового розслідування;
- методiku вивчення, оцінки та аналізу оперативної обстановки;
- порядок та підстави формування відповідних інформаційно-пошукових систем;
- форми взаємодії оперативних підрозділів з іншими підрозділами Національної поліції, правоохоронними органами, громадськими організаціями, засобами масової інформації під час оперативно-розшукової діяльності;
- нормативно-правові акти та інформаційно-аналітичні документи органів судової влади, прокуратури та територіальних органів Національної поліції України у сфері кримінального провадження;
- міжнародні стандарти прав людини;
- предметну область та розуміння професійної діяльності;

вміти:

- розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі права або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин та принципів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;
- абстрактно, логічно та критично мислити, аналізувати і синтезувати;
- застосовувати знання в професійній діяльності у стандартних та окремих нестандартних ситуаціях;
- планувати і організовувати свою професійну діяльність;

- збирати і аналізувати інформацію з національних і міжнародних джерел, здійснювати оцінку її достовірності, використовувати сучасні інформаційні технології і бази даних;

- проводити дослідження, грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати, брати участь в аргументованій професійній дискусії;

- вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

- бути критичним і самокритичним, визнавати та виправляти власні помилки;

- працювати самостійно, проявляти добросовісність, дисциплінованість, пунктуальність та відповідальність, а також працювати у команді колег за фахом;

- приймати неупереджені і мотивовані рішення, визначати інтереси і мотиви поведінки інших осіб, примирювати сторони з протилежними інтересами;

- використовувати інформаційно-пошукові та телекомунікаційні системи;

- взаємодіяти із слідчими під час використання оперативно-розшукових матеріалів;

- застосувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій;

- аналізувати інформацію, виявлену під час розслідування, з метою її використання для встановлення обставин кримінального правопорушення;

- взаємодіяти з іншими органами та підрозділами Національної поліції України;

- застосовувати набуті знання у професійній діяльності;

- застосовувати знання у практичних ситуаціях;

- планувати та управляти часом;

- використовувати інформаційні і комунікаційні технології;

- виявляти, ставити та вирішувати проблеми;

- приймати обґрунтовані рішення;

- спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня;

- оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;

- виконувати функції та процедури щодо організації, планування, оперативного управління, координації, звітності, контролю.

2. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни			
	денна форма здобуття вищої освіти		заочна форма здобуття вищої освіти	
	д/б	ксф	д/б	ксф
Кількість кредитів ECTS – 3	Рік підготовки			
	4-й			
	Семестр			
	8-й			
Загальна кількість годин – 90	Лекції			
	12 год.			
	Семінарські			
	14 год.			
	Практичні			
	18 год.			
	Самостійна робота			
	46 год.			
	Вид контролю			
	залік			

3. Тематичний план

(денна форма навчання, державне замовлення)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	сем.	п.	с.р.		л	сем.	п.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Тема 1. Розслідування вбивств	14	2	2	4	6					
Тема 2. Розслідування заподіяння тілесних ушкоджень	12		2	2	8					
Тема 3. Розслідування зґвалтувань	12	2	2	2	6					
Тема 4. Розслідування крадіжок	12	2	2	2	6					
Тема 5. Розслідування грабежів і розбоїв	14	2	2	4	6					
Тема 6. Розслідування хуліганства	12	2	2	2	6					
Тема 7. Розслідування кримінальних правопорушень у сфері	14	2	2	2	8					

обігу наркотичних засобів										
Усього годин з дисципліни	90	12	14	18	46					

4. Плани семінарських і практичних занять *Денна форма навчання, державне замовлення*

Тема 1. Розслідування вбивств – 6 годин

Навчальні питання до семінарського заняття

1. Криміналістична характеристика вбивств.
2. Обставини, що підлягають встановленню під час розслідування вбивств.
3. Типові слідчі ситуації та слідчі версії початкового етапу розслідування вбивств.
4. Порядок проведення огляду місця події.
5. Особливості проведення інших слідчих (розшукових) дій.
6. Використання спеціальних знань під час розслідування вбивств.

Навчальні питання до практичного заняття

1. Відпрацювання ситуаційних задач відповідно до плану проведення практичного заняття.
2. Вирішення тестових завдань.

Ситуація 1.

До відділу поліції надійшло повідомлення по лінії 102 проте, що гр-н У. збираючи гриби у лісі, виявив труп жіночої статі без голови та одягу, який накритий сухим гіллям з дерева.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій і оперативно-розшукових заходів.

Ситуація 2.

До чергової частини відділу поліції надійшло повідомлення від аноніма, про те, що в м. Миронівка по вул. Заводська, 3 в приміщенні будинку, «брат вбив брата». По приїзду СОГ, за вище вказаною адресою, працівники поліції було виявлено наступну картину: у одній із кімнат будинку, в сидячому положенні на стільці сидів чоловік, в області шиї якого виднівся предмет зовні схожий на ніж; під стільцем була об'ємна пляма речовини темно бурого кольору; поряд з трупом за столом сидів чоловік, руки якого були закривавлені речовиною темно-бурого кольору; на поверхні столу виявлено три стакани та пляшку із-під горілки.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій і оперативно-розшукових заходів.

Ситуація 3.

До чергової частини відділу поліції надійшло повідомлення від працівника ЖЕК, про те, що при обстеженні каналізаційного колодязю ним було виявлено труп новонародженої дитини, який обгорнутий в постільну білину.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій і оперативно-розшукових заходів.

Ситуація 4.

До відділу поліції надійшло повідомлення від гр-на К. про те, що на березі річки в очереті виявлено об'єкт, який можливо являється трупом людини. Виїздом СОГ на місце події, у водоймі річки під берегом було виявлено труп, судячи з одягу жіночої статі. На місці події при огляді трупа судово-медичний експерт, візуальних видимих тілесних ушкоджень не виявив, в зв'язку із значними гнильними змінами на тілі. В ротовій порожнині виявлено золотий зубний міст.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій і оперативно-розшукових заходів.

Ситуація 5.

До відділу поліції надійшло повідомлення по лінії 102, від гр-на П., про те, що за місцем свого проживання раптово помер 23- річний гр-н О.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій і оперативно-розшукових заходів.

Ситуація 6.

До чергової частини надійшло повідомлення від фельдшера швидкої медичної допомоги про те, що під час полювання мисливець отримав вогнепальне поранення та помер на місці. Виїздом СОГ на місце події було встановлено, що: на місці події присутні п'ятеро мисливців, у всіх при собі мається мисливська гладко ствольна зброя, один з яких повідомив працівникам поліції про те, що саме він ненавмисно вистрілив у свого знайомого, якого спутав із звіром; на місці події було виявлено труп та фельдшери ШМД констатували факт смерті чоловіка.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій і оперативно-розшукових заходів.

Ситуація 7.

До відділу поліції надійшло повідомлення від працівника ЖЕК про те, що в сміттєвому баку він виявив труп новонародженої дитини. Виїздом СОГ на місце події було виявлено в сміттєвому баку труп новонародженої дівчинки, який загорнуто у закривавлене простирадло, пуповина в якого не перев'язана.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій і оперативно-розшукових заходів.

Ситуація 8.

До відділу поліції надійшло повідомлення від гр-на Ж. про те, що він штовхнув свого товариша в результаті чого той упав, ударився головою об бордюру і помер на місці. Виїздом СОГ на місце події, біля приміщення кафе – бару головою на бордюрі лежав чоловік, без ознак життя, на асфальтному покритті було виявлено плями темно – бурого кольору, із ротової порожнини, носової порожнини та вушних раковин витікала рідина темно-бурого кольору.. Заявник чекав на місці приїзду працівників поліції, при цьому перебував в стані алкогольного сп'яніння.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій і оперативно-розшукових заходів.

Ситуація 9.

До відділу поліції з письмовою заявою звернулися батьки 11-річного хлопчика та повідомили, що їхній син зранку пішов до школи та до цих пір додому не повернувся. В школі, близьких родичів його немає, мобільний телефон сина не відповідає, ніхто із друзів не знає його місця знаходження.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій і оперативно-розшукових заходів.

Ситуація 10.

До відділу поліції надійшло повідомлення по лінії 102, від гр-на М. про те, що у ліфту багатопверхового будинку на 2-му поверсі, він виявив труп своєї сусідки, пенсійного віку, з вогнепальним пораненням в області голови.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій і оперативно-розшукових заходів.

Тема 2. Розслідування заподіяння тілесних ушкоджень – 4 години*Навчальні питання до семінарського заняття*

1. Криміналістична характеристика заподіяння тілесних ушкоджень.
2. Обставини, що підлягають встановленню під час розслідування заподіяння тілесних ушкоджень.
3. Типові слідчі ситуації та слідчі версії початкового етапу розслідування заподіяння тілесних ушкоджень.
4. Особливості проведення окремих слідчих (розшукових) дій.
5. Використання спеціальних знань під час розслідування заподіяння тілесних ушкоджень.

Навчальні питання до практичного заняття

1. Відпрацювання ситуаційних задач відповідно до плану проведення практичного заняття.
2. Вирішення тестових завдань.

Ситуація 1.

До відділу поліції надійшло повідомлення від гр-ки К. про те, що під час бійки сусід завдав ряд ножових поранень гр-нк М.

На місці події членам СОГ заявник розповів, що в ході розпиття спиртних напоїв в лазні, раніше судимий гр-н Н. на ґрунті неприязних відносин, схватив кухонного ножа та наніс 5 ударів в черевну порожнину гр-на М.

До приїзду СОГ потерпілого госпіталізовано до медичного закладу, гр-н Н. втік з місця події.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 2.

До відділу поліції з письмовою заявою звернувся гр-н К наступного змісту: «Прошу Вас притягнути до кримінальної відповідальності гр-на С, який наніс ремінцем від штанів тілесні ушкодження моєму 12-річному синові за те, що він словесно образив його 11-річну дочку, яка має пишну тіло будову».

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 3.

До відділу поліції звернулася з письмовою заявою гр-ка О. та повідомила про те, що її сусідка гр-ка С. зустріла її поблизу магазину «АТБ» та тримаючи в руках металевий прут, нанесла ряд тілесних ушкоджень по різним частинам тіла, з мотивів ревності до її цивільного чоловіка. Після реєстрації заяви Гр-ка О. вимагала направити її на судово-медичну експертизу та вжити заходів до кривдниць.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 4.

До відділу поліції надійшло повідомлення від лікаря ШМД про те, що на території АЗС «КЛО» 01-06, гр-н К. отримав від невідомих тілесні ушкодження у вигляді перелому лобової кістки голови та перелому стінки носа. Чоловікові потрібна госпіталізація.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 5.

До відділу поліції надійшло повідомлення від чергового лікаря відділення хірургії про те, що до нього звернувся гр-н П із численними рваними ранами на обличчі та скаргами на головну біль. Дані тілесні ушкодження чоловік отримав в результаті бійки при не визначених обставинах.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 6.

До відділу поліції надійшло повідомлення від медичної сестри приймального покою лікарні про те, що у відділення хірургії потрапив 44-річний чоловік з переломом ноги та численними тілесними ушкодженнями. По прибуттю СОГ до лікувального закладу, потерпілий розповів слідчому, що отримав тілесні ушкодження від групи невідомих осіб під час бійки в кафе-барі «Сніжинка». Потерпілий попросив притягнути до кримінальної відповідальності кривдників.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 7.

До відділу поліції надійшло повідомлення від невідомої особи про те, що в нічному клубі «Славутич» під час бійки один з хлопців отримав вогнепальне поранення. Охороною закладу затримано зловмисника. Просить направити на місце події СОГ.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 8.

До відділу поліції надійшло повідомлення від гр-на Ж про те, що він переходив дорогу в неустановленому місці та своїми діями спровокував конфлікт з водієм автомобіля ВАЗ 2107, який являється місцевим жителем. В результаті сварки водій транспортного засобу вийшов з салону автомобіля та наніс ряд тілесних ушкоджень в область голови та обличчя. Після протиправних дій водій покинув місце пригоди.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 9.

До відділу поліції надійшло повідомлення від продавця магазину про те, що неповнолітній Ш. наніс їй тілесні ушкодження, після того як вона відмовила продати йому спиртні напої та цигарки.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 10.

До відділу поліції звернулася гр-ка П., яка повідомила про те, що під час святкування її дня народження в присутності гостей гр-н Н., який перебував в стані алкогольного сп'яніння наніс їй ряд тілесних ушкоджень в область голови та тулуба. Після події вона звернулася до лікувального закладу де в неї виявили факт струсу головного мозку та численні забої м'яких тканин. З собою вона принесла до відділу поліції довідку з діагнозом та повідомила що на даний час перебуває на амбулаторному лікуванні в неврологічному відділенні. Жінка подала письмову заяву.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Тема 3. Розслідування зґвалтувань – 4 години

Навчальні питання до семінарського заняття

1. Криміналістична характеристика зґвалтувань.
2. Обставини, що підлягають встановленню під час розслідування зґвалтувань.
3. Типові слідчі ситуації та слідчі версії початкового етапу розслідування зґвалтувань.
4. Особливості проведення окремих слідчих (розшукових) дій: огляд місця події, освідування, допит потерпілих та підозрюваних.
5. Використання спеціальних знань під час розслідування зґвалтувань.

Навчальні питання до практичного заняття

1. Відпрацювання ситуаційних задач відповідно до плану проведення практичного заняття.
2. Вирішення тестових завдань.

Ситуація 1.

До відділу поліції з письмовою заявою звернулася гр-ка О. в якій повідомила, що знайомий гр-н П., за місцем проживання наніс їй тілесні ушкодження після чого зґвалтував.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 2.

До відділу поліції з письмовою заявою звернулася жінка, в якій повідомила про те, що гр-н А. (цивільний чоловік) за місцем їхнього спільного проживання, зґвалтував неприродним способом її 16-річну дочку, використовуючи її безпорадний стан, в той час коли вона перебувала на роботі. На даний час місцезнаходження гр-на А. їй не відоме.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 3.

До чергової частини відділу поліції надійшло повідомлення від працівника підприємства про те, що у лісосмузі, біля поля №1 він виявив труп жіночої статі. Виїздом СОГ на місце події в лісосмузі, що межує з полем №1 на трав'яному покритті виявлено труп невідомої жінки, який лежав на череві; одяг жінки в нижній частині відсутній; на тілі виявлено сліди тілесних ушкоджень, що явно вказували на факт згвалтування, на шиї сліди задушення.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 4.

До дільничного офіцера поліції зателефонувала гр-ка С. про те, що вона кожного дня спостерігає у дверний отвір, як неповнолітні дівчата приходять до її сусіда Едика. В квартирі вони проводять досить тривалий час. В той час коли дівчата знаходяться в приміщенні, вона непомітно підходить до квартири Едуарда та чує, що з квартири лунають різного роду інтимні слова. Жінка підозрює чоловіка в розпусті.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 5.

До відділу поліції надійшло повідомлення по лінії 102, від медичної сестри приймального покою лікарні, про те, що швидка медична допомога доставила їм у відділення жінку зі слідами тілесних ушкоджень, які характерні для згвалтування, оглядом лікаря гінеколога даний факт підтвердився, жінка непритомна та знаходиться у лікарні.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 6.

Після прогулянки на вулиці, діти 4-го класу зайшли до класу та розповіли своїй вчительці про те, що невідомий чоловік, через дерев'яну огорожу оголював свою нижню частину тіла та демонстрував свої статеві органи, а також пропонував їм вийти за територію школи і піти з ними в магазин по морозиво. Один із учнів продемонстрував вчительці дано подію зафіксувавши її на мобільний телефон.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 7.

До відділу поліції надійшла заява від громадянки П., яка повідомила, що її знайомий гр-н П., близько 7-днів тому вступив з нею в статеві зносини природним способом. До поліції раніше не заявила, оскільки боялася осуду сусідів та боялася фізичної розправи з боку гр-на П., який має досить запальний характер.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 8.

До відділу поліції надійшло повідомлення від чергової медичної сестри приймального покою лікарні про те, що до них звернувся чоловік в нетверезому стані, при огляді якого було встановлено факт його згвалтування неприродним способом. Даний громадянин просить приїзду до медичного закладу працівників поліції.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 9.

Гр-н Ш. їдучи на автомобілі по шосе, зупинився на узбіччі дороги з метою підвезти жінку, яка його зупинила. По дорозі між жінкою та чоловіком зав'язалася розмова. Виїхавши за місто, гр-н Ш. різко зкерував свій автомобіль в бік лісосмуги і проти згоди жінки вступив з нею в статевий зв'язок застосовуючи фізичну силу. В подальшому гр-н Ш. довів жінку до найближчої зупинки громадського транспорту та попросив залишити транспортний засіб.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 10.

Під час чергування в складі СОГ до слідчого звернулася 17 річна дівчина, яка повідомила про те, що в приміщенні будинку гр-на П. функціонує секта під назвою «Ашрам Шамбали», яка утримує під психологічним тиском жінок та неповнолітніх дівчат. Неповнолітня у підтвердження своїх слів надала слідчому відеозапис, який зберегла на мобільний телефон. При перегляді даного відеозапису було встановлено, що керівник секти примушує до вступу в статеві зносини останніх різними способами. Також дівчина попросила визволити її рідну сестру (яка являється її опікуном), що перебуває в даній секті.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Тема 4. Розслідування крадіжок – 4 години

Навчальні питання до семінарського заняття

1. Криміналістична характеристика крадіжок.
2. Обставини, які підлягають встановленню під час розслідування крадіжок.
3. Типові слідчі ситуації та слідчі версії початкового етапу розслідування крадіжок.
4. Особливості проведення окремих слідчих (розшукових) дій під час розслідування крадіжок.

5. Використання спеціальних знань під час розслідування крадіжок.

Навчальні питання до практичного заняття

1. Відпрацювання ситуаційних задач відповідно до плану проведення практичного заняття.
2. Вирішення тестових завдань.

Ситуація 1.

Охоронник приватного підприємств при здійсненні перевірки території підприємства у нічний час помітив, як зі сторони дороги, через вікно складського приміщення, двоє чоловіків здійснюють крадіжку мішків з цукром та навантажують їх на причіп транспортного засобу. Про дану подію охоронник відразу повідомив працівникам поліції зателефонувавши по лінії 102.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 2.

До відділу поліції надійшло повідомлення від керуючого магазину «АТБ» про те, що на камері відеоспостереження один із охоронників виявив факт крадіжки елітного алкогольного напою, особою жіночої статі. Жінка затримана на місці охоронцем та заперечує факт крадіжки. Просить направити СОГ на місце події.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 3.

Під час патрулювання в нічний час працівниками ГШР, в поле їх зору потрапив чоловік, який швидко рухався на велосипеді. На багажнику велосипеда чоловік перевозив бензотример та поліетиленові пакети із вмістом речей. З метою перевірки особи та законності володіння речами, працівники поліції намагалися зупинити чоловіка, але чоловік помітивши їх стрімко зупинився покинув велосипед та почав тікати в бік лісосмуги. Працівниками ГШР чоловік був затриманий та було встановлено, що дані речі він викрав з приміщення дачного будинку.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 4.

Під час патрулювання в нічний час працівниками ГШР були помічені чоловіки, які здійснювали демонтаж кабелів з опор телефонного зв'язку на одній із вулиць міста. Працівниками ГШР на місці події було затримано одного із правопорушників. На місце події викликана СОГ.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 5.

До відділу поліції надійшло повідомлення про те, що невідома особа біля приміщення УКРПОШТА шляхом вільного доступу здійснила крадіжку велосипеда червоного кольору марки «АІСТ».

Після прибуття СОГ на місце події було встановлено, що на приміщенні магазину, який розташований поряд з УКРПОШТОЮ, маються зовнішні камери відеоспостереження.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 6.

Протягом одного року в різних населених пунктах району, було здійснено 9-ть епізодів крадіжок товарно матеріальних цінностей з приміщення магазинів, які між собою були схожі одним почерком. При вчиненні останні останнього

епізоду крадіжки в приміщенні магазину камера відео спостереження зафіксувала особу, яка вчиняла крадіжку. Біля під'їзної дороги до магазину на узбіччі було виявлено чіткий слід протектора шин транспортного засобу, паперовий стакан з-під кави та квитанцію про сплату газопостачання видана на ім'я Сидорова.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 7.

До відділу поліції надійшло повідомлення про те, що невідома особа проникла до гаражного приміщення звідки здійснила крадіжку будівельних електроінструментів. Після прибуття СОГ на місце події було встановлено, що правопорушник в гаражному приміщенні загубив мобільний телефон.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій і оперативно-розшукових заходів.

Ситуація 8.

До відділу поліції надійшло повідомлення від гр-на Ж. про те, що з приміщення магазину «Оазис» невідомі особи здійснили крадіжку товарно-матеріальних цінностей.

При огляді місця подія було встановлено, що з приміщення магазину викрадено два мішки цукру та алкогольні напої. Оглядом прилеглої території до магазину було встановлено, що від місця події пролягає тонка доріжка з цукру, яка привела працівників поліції до місця проживання правопорушника.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 9.

До відділу поліції звернувся гр-н Ф, який повідомив про те, що невідома особа пошкодивши скло в його автомобіля, викрала мобільний телефон Iphone 6 та грошові кошти в сумі 20 000 тис. дол. США.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 10.

До відділу поліції з повідомленням звернувся гр-н У., який повідомив, що після роботи він повернувся до квартири та помітив, що входні двері в квартирі мають сліди злому. До квартири він не заходив та відразу зателефонував до поліції. При виїзді на місце СОГ та проведенні огляду місця події під ліжком в одній із кімнат було виявлено правопорушника, який переховувався від поліцейських. При проведенні поверхневого огляду затриманого в кишенях куртки було виявлено гроші в сумі 3000 тис. дол. США та металевий лом.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Тема 5. Розслідування грабежів і розбоїв – 6 годин

Навчальні питання до семінарського заняття

1. Криміналістична характеристика грабежів і розбоїв.
2. Обставини, які підлягають встановленню під час розслідування грабежів і розбоїв.

3. Типові слідчі ситуації та слідчі версії початкового етапу розслідування грабежів і розбоїв.

4. Особливості проведення окремих слідчих (розшукових) дій під час розслідування грабежів і розбоїв.

5. Використання спеціальних знань під час розслідування грабежів і розбоїв.

Навчальні питання до практичного заняття

1. Відпрацювання ситуаційних задач відповідно до плану проведення практичного заняття.

2. Вирішення тестових завдань.

Ситуація 1.

Гр-н К під час вживання спиртних напоїв спільно зі своїм знайомим, гр-м У, помітив у кармані куртки останнього грошові кошти, а саме купюру номіналом 500 грн. З метою відкритого заволодіння чужим майном, гр-н К. наніс удар кулаком в обличчя гр-ну У., від якого він впав на підлогу. Після цього, продовжуючи наносити удари ногами по різних частинах тіла, гр-н К. викрав відкрито у гр-на У. з кишені куртки гроші в сумі 500 грн. та ними розпорядився на власний розсуд.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 2.

Гр-н П., перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, знаходячись в магазині «Дніпро», за прилавком помітив жіночу сумку із гаманцем всередині, що належала продавчині. З метою протиправного заволодіння чужим майном Гр-н П. відкрито заволодів майном жінки, а саме: жіночою сумкою та грошима в розмірі 300 грн. Жінка впізнала в грабіжникові місцевого жителя і відразу повідомила про подію до поліції.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 3.

Раніше судимий гр-н В., перебуваючи на ринку, помітив гр-ку О., яка, тримаючи в руках відкритий гаманець, розраховувалася за продукти харчування. З метою відкритого заволодіння чужим майном Гр-н В. підійшов в притул до Гр-ки О. та висмикнув у неї гаманець із вмістом грошових коштів на загальну суму 751 гривень. Того ж дня Гр-н В. був затриманий охороною ринку. На місце події виїхала СОГ.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 4.

У нічний час раніше судимий гр-н А., перебував на зупинці громадського транспорту спільно з жінкою, яка тримала в руці гаманець. З метою відкритого заволодіння чужим майном, застосовуючи до жінки фізичне насильство, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілої, завдавши їй удару в обличчя, повалив її на землю та умисно, відкрито заволодів її гаманцем із вмістом грошових коштів 200 грн.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 5.

Гр-н Ч., перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, біля магазину «Невський» раптово напав на неповнолітнього, завдавши йому удар рукою по обличчю, від чого хлопець впав на асфальт і втратив свідомість. Після цього гр-н Ч. завдав ще одного удару ногою в область голови та відкрито викрав у неповнолітнього мобільний телефон «Нокія» та гроші в сумі 550 грн.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 6.

Гр-н П. помітив раніше знайомого гр-на В., який рухався в бік залізничної станції «Вишневе». Гр-н П. наздогнав чоловіка і раптово вчинив на нього напад, нанісши удар кулаком руки в область щелепи. Внаслідок нанесеного удару гр-н В. впав на землю, а гр-н П. застосовуючи фізичну силу, заволодів мобільним телефоном, ноутбуком та грошовими коштами в сумі 5000 тис. грн., після чого втік з місця події.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 7.

Гр-н А. та гр-н Б., за попередньою змовою прибули до квартири гр-ки Я., з метою заволодіти цінним майном жінки. Чекаючи на жінку в засідці під'їзду, молодики дочекалися приходу жінки та коли вона відчинила двері квартири, гр-н А. підбіг до неї ззаду, схопив ліктем за шию та заштовхав гр-ку Я. всередину квартири. Коли гр-ка Я. почала чинити опір, гр-н А. наніс жінці декілька ударів по руці руків'ям ножа. В той час на допомогу підбіг гр-н Б., який надів жінці на голову поліетиленовий пакет, закрив рот ганчіркою, зв'язав їй ноги та руки мотузкою, приставивши до горла ніж, почав вимагати у неї гроші. Гр-н А. декілька разів вдарили руків'ям ножа, по голові жінку та попередив, що відріже їй палець або вухо, від чого гр-ка Я. злякавшись, повідомила місце знаходження грошей. Молодики викрали з квартири гр-ки Я. 2000 грн. та 800 доларів США.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 8.

Гр-н М., маючи намір на заволодіння майном гр-ки Ж., зайшов через відчинені двері до будинку, останньої. В момент викрадення речей до кімнати зайшла господиня й побачила грабіжника. Гр-на М. схопив жінку рукою за шию та почав душити її, при цьому висловлював словесно погрози фізичною розправою. Вільною рукою чоловік обшукував кишені одягу жінки, де в одному з карманів виявив грошові кошти в сумі 1000 грн. та мобільний телефон, якими незаконно заволодів. На крики жінки прибігли місцеві жителі, які затримали гр-на М. та викликали працівників поліції.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 9.

Гр-н С., перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, помітив біля ювелірного магазину «Каштан» жінку, яка розмовляла по мобільному телефону та мала на шії золотий ланцюжок з медальйоном. Гр-н С. наблизився до жінки та, пригрозивши їй побиттям, рукою зірвав з шії жінки золотий ланцюжок з

медальйоном, після чого з викраденим майном з місця вчинення злочину почав втікати, але був затриманий працівниками поліції.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 10.

Гр-н У. на зупинці громадського транспорту познайомився з двома невідомими юнаками та запросив їх до себе додому. В квартирі чоловіки почали розпивати спиртні напої. Під час вживання спиртного між чоловіком та одним із юнаків виникла сварка, на ґрунті того, що він запідозрив їх у своїй не щирості та бажанні викрасти його майно. Коли чоловік встав із-за столу, один із юнаків витягнув з кишені і приклав дуло пістолета йому до скроні. Юнаки почали вимагати віддати їм кошти, але чоловік повідомив, що немає грошей. Потім один із юнаків зв'язав чоловікові руки липкою стрічкою за спиною та наказав лягти обличчям на підлогу, при цьому заклеїв липкою стрічкою рот. Один із юнаків обшукував квартиру, а інший сидів на дивані та тримав пістолет біля голови. З квартири правопорушники викрали DVD програвач, мобільний телефон «НОКІА» та грошові кошти в сумі 2000 доларів США. Коли правопорушники покинули квартиру, чоловік звільнився і викликав поліцію. За особливим прикметами обох було затримано патрульними поліцейськими по «гарячих слідах».

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Тема 6. Розслідування хуліганства – 4 години

Навчальні питання до семінарського заняття

1. Криміналістична характеристика хуліганства.
2. Обставини, що підлягають встановленню під час розслідування хуліганства.
3. Типові слідчі ситуації та слідчі версії початкового етапу розслідування хуліганства.
4. Особливості проведення окремих слідчих (розшукових) дій під час розслідування хуліганства.
5. Використання спеціальних знань під час розслідування хуліганства.

Навчальні питання до практичного заняття

1. Відпрацювання ситуаційних задач відповідно до плану проведення практичного заняття.
2. Вирішення тестових завдань.

Ситуація 1.

Гр-н Т. перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, на терасі кафе - бару «Віолетта», безпричинно з хуліганських спонукань, наніс невідомому чоловікові удар рукою, в область обличчя, після чого пляшкою з - під пива наніс удар по голові, в результаті чого пляшка розбилася, осколки скла розлетілись і порізали руки двом жінкам. Внаслідок вказаних протиправних дій Гр-на Т., було припинено роботу бару «Віолетта».

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій і оперативно-розшукових заходів.

Ситуація 2.

Неповнолітній Ч. перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння зайшов до трамваю № 1070, де почав висловлюватися на адресу чоловіка похилого віку грубою нецензурною лайкою. Пенсіонер та його дружина попросили хлопця припинити протиправні дії, проте останній не реагуючи на їх зауваження та продовжував висловлюватися на пасажирів трамваю нецензурною лайкою, а згодом намагався вдарити водія трамваю, чим порушив графік руху трамвая по маршруту. На зупинці водій трамваю та пенсіонер спробували припинити протиправні дії неповнолітнього і вивели його з трамваю на вулицю. Неповнолітній Ч. продовжуючи свої протиправні дії підійшов до трамвая і рукою вибив бокове скло, а потім втік.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій і оперативно-розшукових заходів.

Ситуація 3.

Гр-н П., який являється суб'єктом підприємницької діяльності, здійснюючи діяльність з продажу та прокату аудіовізуальної продукції, прибув з м. Ірпінь до ринку «Петрівка» в м. Києві з метою продажу з дисків DVD для лазерних систем зчитування з відеофільмом «Хостел 2», який пропагує культ насильства і жорсткості. Того ж дня в Гр-на П., неповнолітній придбав 2 диски DVD з відеофільмом «Хостел 2», за що отримав грошові кошти в сумі 100 грн. Після продажу дисків був затриманий працівниками поліції.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій і оперативно-розшукових заходів.

Ситуація 4.

Гр-н Г. на Інтернет сайті OLX.ua розмістив оголошення про продаж оптичних DVD дисків з відеоматеріалами різних жанрів. Отримавши завчасно замовлення на продаж оптичних DVD дисків з фільмами жахів, що містять епізодичні сцени безжальних та жорстоких зображень смерті людей, вбивств, тортур, катувань, зображення понівеченої плоті, закривавлених трупів, страждань жертв, переслідуючи корисливий мотив, на кінцевій зупинці громадського транспорту, збув невідомому чоловікові три оптичні DVD диски з фільмами «Хостел», «Хостел 2», «Хостел 3» за що отримав грошові кошти в сумі 150 грн.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій і оперативно-розшукових заходів.

Ситуація 5.

Гр-н Д. перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння прийшов на концерт присвячений. Підійшовши до приміщення кафе бару, з хуліганських мотивів, знайшов поряд камінець та вибив віконне скло. Після того як власниця бару зробила йому зауваження Гр-н Д. став привселюдно, нецензурно висловлюватися в її сторону та публічно, став справляти свої природні потреби на стіну бару. Тоді жінка зробила йому наступне зауваження, та Гр-н Д., заправившись, повернувся до неї і сказав їй, що йому ніхто нічого за це не зробить і, що він може повторити, свої дії та став знову справляти свої природні потреби на стіну біля входу в бар. Справляючи природну потребу гр-н Д. зухвало чіплявся до перехожих та відвідувачів бару, не пропускаючи їх в приміщення бару, що спричинило

припинення роботи бару. Після того як на місце події прибув дільничний офіцер поліції та звернувся до Гр-на Д. з вимогою припинити вчиняти хуліганські дії, останній демонстративно, на очах у перехожих став висловлюватися в сторону працівника поліції та власниці бару нецензурною лайкою, погрожував працівнику поліції звільненням, при цьому скинув з голови поліцейський головний убір і надів собі на голову. Дільничний офіцер поліції припинив протиправні дії Гр-на Д., затримав його та доставив до відділу поліції.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій і оперативно-розшукових заходів.

Ситуація 6.

Гр-н Л., під час проїзду в салоні маршрутного таксі, знаходячись у стані алкогольного сп'яніння, почав безпричинно ображати водія вказаного маршрутного таксі нецензурною лайкою, а потім заподіяв водію тілесні ушкодження, витягнув із-за керма, що призвело до самовільного руху транспортного засобу та зіткнення з іншим транспортним засобом.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій і оперативно-розшукових заходів.

Ситуація 7.

Гр-н М. перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння прийшов до відділення «ПриватБанк», де в черзі до каси почав ображати безпідставно громадян. Охоронець банку зробив зауваження не тверезому чоловікові після чого отримав удар кулаком в обличчя. В результаті таких дій Гр-на М. охоронець виставив за двері банку. Тоді Гр-н М. знайшов шматок цегли і кинув його у вікно банку розбивши скло. Гр-н М. був затриманий охоронцем.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій і оперативно-розшукових заходів.

Ситуація 8.

Гр-н Т., перебуваючи в стані наркотичного сп'яніння на залізничному перегоні ст. Стадниця ст. Сосонка Вінницького району Вінницької області, під час проїзду по вказаному перегону швидкого поїзда № 84 сполученням «Одеса - Ковель», використовуючи каміння почав кидати ним по вікнах вагонів, при цьому побив віконне скло у вагонах, чим порушив спокій та відпочинок пасажирів у нічний час.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій і оперативно-розшукових заходів.

Ситуація 9.

Гр-н О. перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, прийшов до кіоску, де попросив у продавця кіоску дати йому у борг пляшку пива, яка йому відмовила. Гр-н О. з особливою зухвалістю, почав виражатися нецензурними словами та чіплятися до продавця. В цей час до кіоску підійшов невідомий чоловік і попросив Гр-на О. припинити хуліганські дії. На такі зауваження О. не реагував, і продовжив висловлюватися нецензурною лайкою та почав кидати об кіоск пусті пляшки з-під пива. Продавець кіоску просила припинити протиправні дії, тоді Гр-

на О. почав наносити жінці тілесні ушкодження по різним частинам тіла. Чоловік, який стояв поряд почав припиняти протиправні дії Гр-н О. в результаті чого сам отримав тілесні ушкодження у вигляді забоїв м'яких тканин тіла. Громадяни які проходили повз кіоск по вулиці викликали працівників поліції.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій і оперативно-розшукових заходів.

Ситуація 10.

Гр-н Р. перебуваючи в кімнаті затриманих в адміністративному порядку почав безпричинно чіплявся до працівників поліції, які перебували на робочому місці, виражався на їх адресу нецензурними словами. Проявляючи особливу зухвалість, яка виразилась в тривалому порушенні громадського порядку. Гр-н Р. став стукати ногами та руками в металеві двері кімнати затриманих, кидатись бачком для питної води, пошкодив металеві двері. На зауваження присутніх Гр-н Р. не реагував.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій і оперативно-розшукових заходів.

Тема 7. Розслідування кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів – 4 години

Навчальні питання до семінарського заняття

1. Криміналістична характеристика кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів.
2. Обставини, які підлягають встановленню під час розслідування кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів.
3. Типові слідчі ситуації та слідчі версії початкового етапу розслідування кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів.
4. Особливості проведення окремих слідчих (розшукових) дій під час розслідування кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів.
5. Використання спеціальних знань під час розслідування кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів.

Навчальні питання до практичного заняття

1. Відпрацювання ситуаційних задач відповідно до плану проведення практичного заняття.
2. Вирішення тестових завдань.

Ситуація 1.

З метою перевірки документів, що посвідчують особу, в порядку ст. 32 Закону України «Про поліцію», працівниками патрульної поліції по вул. Вокзальна м. Київ, був зупинений чоловік. В ході перевірки документів патрульними поліцейськими було отримано дозвіл від гр-на на ім'я Баро на проведення поверхневого огляду його речей. Поведеним оглядом, у останнього, було виявлено в зовнішньому кармані куртки два медичні шприци одноразового використання номінальною місткістю 2,5 мл., заповнені рідиною коричневого кольору до позначки 1,5 мл., кожен, зовні схожою на наркотичний засіб опій ацетильований. Зі слів чоловіка, в шприцах він зберігає наркотичний засіб опій ацетильований, який він вживає шляхом ін'єкцій без мети збуту. На місце події викликано СОГ.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 2.

В ході проведення операції «Мак» оперативними працівниками сектору кримінальної поліції, був затриманий Іванов, у якого було виявлено при собі подрібнену речовину рослинного походження, коричневого кольору, в сухому стані, зовні схожа на макову солому. Зі слів затриманого, при собі він зберігав подрібнену макову солому з якої планував виготовити опій ацетильований та вжити шляхом ін'єкцій особисто, без мети збуту. На місце події викликано СОГ.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 3.

В ході проведення операції «Мак», дільничним офіцером поліції на присадибній ділянці Громова, в насадженнях рослин кукурудзи, було виявлено 11 рядів посіву рослин з цвітом біло-фіолетового кольору, зовні схожі на рослини маку снотворного. В ході проведення ОМП слідчим було виявлено та вилучено з присадибної ділянки Громова 185 рослин зовні схожі на рослини маку снотворного. Згідно висновку експертизи виявлені та вилучені рослини з присадибної ділянки Громова являються рослинами маку снотворного.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 4.

За добровільною згодою Петрової, працівниками поліції було проведено огляд присадибної ділянки, останньої. В ході огляду між рядками часнику поліцейські виявили 141 рослину, які за сукупністю зовнішніх ознак схожі на мак снодійний. Зі слів власниці домоволодіння вона вирощувала та доглядала самовільно насіяні рослинами маку снодійного, для подальшого використання в особистих цілях, без мети збуту, при цьому один раз прорихлила ґрунт та очистила його від бур'янів. Згідно висновку експерта, представлені на експертизу рослин є рослинами роду мак снодійний, які віднесені до рослин, що містять наркотичні засоби та психотропні речовини і обіг яких допускається лише в промислових цілях.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 5.

Під час патрулювання по вул. Святослава Хороброго в м. Києві на зупинці громадського транспорту «Смілянська» в поле зору патрульних поліцейських впав чоловік, який за сукупністю зовнішніх ознак перебував в стані наркотичного сп'яніння. Чоловік при собі не мав жодних документів, тому працівники патрульної служби затримали невідомого чоловіка в порядку ст. 260 КЗпАП. В ході проведення особистого огляду за поясом спортивних штанів патрульними було виявлено пачку з-під сирників, в середині якої невідомий чоловік зберігав висушену, подрібнену речовину рослинного походження, зеленого кольору, із різким запахом, зовні схожа на подрібнені рослини канабісу. На місце події патрульні поліцейські викликали СОГ.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 6.

В ході проведення обшуку домоволодіння Селезньова, оперативними працівниками сектору кримінальної поліції, в парнику на присадибній ділянці було виявлено посів рослин, які зовні схожі на рослини конопель. На момент обшуку рослини були обполені та біля кожної знаходився регульований полив. Працівниками поліції нараховано 75 рослин, зовні схожих на рослини конопель. Згідно висновку хімічної експертизи вилучені у Селезньова рослини мають ботанічні ознаки рослин роду коноплі, містять тетрагідроканнабінол і відносяться до рослин, які містять наркотичні засоби та психотропні речовини.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 7.

До відділу поліції надійшло повідомлення про те, що в одній із квартир багатоповерхового будинку збираються особи чоловічої статі для виготовлення та вживання наркотичних засобів.

Виїздом СОГ на місце події в квартирі було виявлено чотири чоловіки, які за сукупністю зовнішніх ознак перебували в стані наркотичного сп'яніння. Біля кожного з чоловіків лежали ін'єкційні медичні шприци, як частково були заповнені рідиною бурого кольору. В кімнаті на підлозі виявлено посуд стінки, якого мають нашарування речовини темно коричневого кольору, пляшку з прозорою рідиною розчинником «УАЙТ СПРИТ», в пакеті подрібнена речовина коричневого кольору зовні схожа на макову солому.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 8.

Під час санкціонованого обшуку помешкання Степанова працівниками поліції було виявлено та вилучено в господарському приміщенні вирощувані у ящиках рослини, які за сукупністю зовнішніх ознак схожі на рослини коноплі в кількості 36 шт. Зі слів Степанова він самовільно в господарському приміщенні у дерев'яні ящики посіяв та вирощував рослини конопель в кількості 36 рослин, які культивував та доглядав за ними шляхом проріджування, знищення бур'янів з метою доведення їх до стадії дозрівання. Вирощував рослини конопель для власного вживання шляхом куріння, без мети збуту. Згідно висновку експерта рослини, які вирощував в господарському приміщенні Степанов мають анатомічні ознаки рослини коноплі, які містять тетрагідроканнабінол.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 9.

Під час патрулювання місцевості в поле зору працівників ГШР впали троє молодиків, які присівши за кущем шляхом куріння вживали речовину рослинного походження шляхом куріння за допомогою «бульбулятора». Працівниками поліції було затримано молодиків. Неповнолітній У. повідомив, що його та неповнолітнього гр-на К. примусив до вживання наркотичного засобу шляхом куріння повнолітній Ф. Для цього останній приніс з собою поліетиленовий згорток із вмістом канабіс та виготовив самостійно пристрій для вживання наркотичного засобу «бульбулятор». На місце події викликано СОГ.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

Ситуація 10.

В ході проведення огляду помешкання Сидорова (на який останній дав письмову згоду), оперативними працівниками сектору кримінальної поліції на горищі житлового будинку було виявлено 10 висушених стебел із листям та верхівками рослин, коричневого кольору, зовні схожі на рослини конопель. В господарському приміщенні виявлено два фрагменти полімерних пляшок, які вставлені один в один та заповнені прозорою рідиною. Фрагмент полімерної пляшки, що має горловину, обклеєний фольгою, яка має пробиті круглі отвори з нашарування темно-коричневого кольору.

Як повідомив працівникам поліції Сидоров, на горищі він зберігає висушені рослини конопель, які періодично вживає шляхом куріння за допомогою водяного «бульбюлятора», без мети збуту. На місце події викликано СОГ.

Завдання: Дайте оцінку ситуації, що склалася. Дії СОГ на місці події. Складіть план проведення початкових слідчих (розшукових) дій та інших заходів.

5. Завдання для самостійної роботи

До завдань для самостійної роботи у формі тестового контролю здобувачі вищої освіти можуть отримати доступ на сайті НАВС у розділі «Дистанційні курси» за посиланням: <https://dn.naiuu.kiev.ua/login/index.php> за допомогою індивідуального логіну і паролю.

Самостійна робота передбачає пошук та опрацювання рекомендованої літератури, підготовку наукових доповідей, мультимедійних презентацій, виконання завдань, спрямованих на розвиток самостійності та ініціативності, а також підготовку до участі в олімпіадах, круглих столах тощо.

6. Індивідуальні завдання

Теми реферативних повідомлень

1. Способи вбивств та характерні для них сліди.
2. Побудова версій, проведення слідчих (розшукових) та інших дій на початковому етапі розслідування при заяві про зникнення людини при обставинах, що вказують на вбивство.
3. Особливості організації розслідування «вбивств на замовлення».
4. Особливості організації розслідування вбивств матір'ю своєї новонародженої дитини.
5. Використання одорологічної інформації під час розслідування вбивств.
6. Способи заподіяння тілесних ушкоджень та характерні для них сліди.
7. Особливості встановлення тяжкості тілесних ушкоджень
8. Тактичні особливості допиту потерпілого у провадженнях про заподіяння тілесних ушкоджень.
9. Участь спеціалістів під час розслідування за фактом заподіяння тілесних ушкоджень.
10. Тактичні особливості встановлення факту зґвалтування.
11. Можливості судової експертизи у кримінальних провадженнях про зґвалтування.

12. Трасологічні дослідження у кримінальних провадженнях про крадіжки.
13. Характерні сліди вчинення крадіжок.
14. Особливості розслідування розбійних нападів на банківські установи.
15. Характерні сліди вчинення розбою.
16. Слідова картина хуліганства.
17. Використання спеціальних знань під час розслідування хуліганства.
18. Ознаки, характерні особі, яка вживає наркотичні засоби.
19. Способи виявлення наркотичних засобів.
20. Питання, які може вирішити експертиза матеріалів, речовин та виробів в частині наркотичних засобів.

7. Методи навчання

• Словесні

Розповідь-пояснення використовується під час навчання здобувачів протягом лекції. За метою виділяються такі види розповіді: розповідь-вступ, розповідь-повідь, розповідь-висновок. Ефективність зазначеного методу залежить головним чином від уміння викладача розповідати, доступності інформації, від поєднання його з іншими методами навчання.

Бесіда – це діалог між викладачем та здобувачем вищої освіти, який дає можливість за допомогою цілеспрямованих і вміло сформульованих питань спрямувати здобувачів на активізацію отриманих знань. Саме за допомогою їх викладач активізує діяльність здобувачів, ставлячи їм запитання для роздумів, розв'язання проблемної ситуації.

Лекція слугує для пояснення теми; її типовими ознаками, є тривалість запису плану та рекомендованої літератури, введення та характеристика нових понять, розкриття та деталізація матеріалу, завершальні висновки викладача, відповіді на запитання.

• Наочні методи

Ілюстрація – допоміжний метод при словесному методі, її значення полягає в яскравішому викладенні та демонстрації власної думки.

Демонстрація характеризується рухомістю засобу демонстрування, наприклад, демонстрація навчальних фільмів.

• **Практичні методи:** вправи, складання процесуальних документів. Проведення слідчих (розшукових) дій. Ці методи не несуть нової навчально-пізнавальної інформації, а слугують лише для закріплення, формування практичних умінь при застосуванні раніше набутих знань.

• **Навчальна робота під керівництвом викладача** – самостійна робота. До неї належать написання рефератів, самостійні письмові роботи, контрольні роботи, написання тестів.

• Рольова гра:

- пояснення фабули (змісту й умов гри);
- підготовка дійових осіб для виконання своїх ролей;
- підготовка учнів-експертів, ведучого.

8. Форми та методи контролю, критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль – усний (у вигляді індивідуального або групового опитування, аналізу ділових ситуацій, ділових ігор) або письмовий (у вигляді контрольної роботи, тестів). Форми поточного контролю з кожної теми визначає викладач.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку після закінчення вивчення навчальної дисципліни. Структура білета передбачає теоретичне питання та ситуаційне завдання.

Методи контролю. Поточний контроль здійснюється шляхом оцінювання усних відповідей щодо проблем для обговорення, передбачених планом семінарських занять, а також шляхом: проведення експрес-опитувань, тестування, підготовки доповідей і рефератів. При оцінюванні враховується глибина теоретичних знань здобувачів і вміння застосовувати їх на практиці.

Практичні заняття проводяться двома науково-педагогічними працівниками, оскільки, з врахуванням специфіки відпрацювання ситуаційних завдань з використанням можливостей навчально-тренувальних полігонів та робочих місць з інсценованою слідовою картиною кримінальних правопорушень, навчальна група завчасно поділяється на дві підгрупи.

Критерії оцінювання результатів навчання

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача вищої освіти при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів, є такі:

- виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Розподіл балів, що присвоюються здобувачеві

Накопичення балів з тем за усі види робіт								Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
<i>max 60 %</i>								<i>max 40 %</i>	<i>max 100 %</i>
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Самостійна робота	залік	
5	5	5	5	5	5	5	5	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає дисципліна та з урахуванням дистанційного навчання

Під час проведення всіх видів занять використовується обладнання і програмне забезпечення:

- в очному (offline) режимі – інтерактивні, мультимедійні проектори, комп'ютери, планшети, інтерактивна дошка;
- в змішаному (blended) режимі – дистанційні навчальні курси дисципліни на офіційному вебпорталі НАВС через мережу Інтернет (на платформах Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment, Google Meet);
- без очної складової в дистанційному режимі (on-line) за вибором викладача - програмне забезпечення через мережу Інтернет.

На платформі Moodle розміщені допоміжні матеріали.

Системо-технічне забезпечення навчальної дисципліни складається із:

- апаратних засобів (персональних комп'ютерів, мережевого обладнання, джерел безперебійного живлення, серверів, обладнання для відеоконференц зв'язку тощо), що забезпечують розроблення і використання веб-ресурсів навчального призначення, управління освітнім процесом та необхідні види навчальної взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному і асинхронному режимах.

- інформаційно-комунікаційного забезпечення навчальної дисципліни із пропускнуою здатністю каналів, що надає всім суб'єктам дистанційного навчання навчального закладу цілодобовий доступ до веб-ресурсів і веб-сервісів для реалізації освітнього процесу у синхронному та асинхронному режимах;

- програмного забезпечення загального призначення.

Веб-ресурси навчальної дисципліни, що необхідні для забезпечення дистанційного навчання, містять:

- методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо;
- документи планування освітнього процесу (навчальні та робочі навчальні програми, навчально-тематичні плани);

- відеозаписи лекцій, семінарів тощо;
- мультимедійні лекційні матеріали;
- практичні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;
- пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем; електронні бібліотеки чи посилання на них; бібліографії.

10. Перелік питань/завдань для підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Перелік питань для підсумкового контролю:

1. Криміналістична характеристика вбивств.
2. Обставини, що підлягають встановленню під час розслідування вбивств.
3. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування та слідчі версії у кримінальних провадженнях про вбивства.
4. Тактика проведення огляду місця події та допиту підозрюваних під час розслідування вбивств.
5. Використання спеціальних знань під час розслідування вбивств.
6. Криміналістична характеристика тілесних ушкоджень.
7. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування та слідчі версії у кримінальних провадженнях про тілесні ушкодження.
8. Тактика проведення огляду місця події та допиту підозрюваних під час розслідування тілесних ушкоджень.
9. Криміналістична характеристика зґвалтувань.
10. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування та слідчі версії у кримінальних провадженнях про зґвалтування.
11. Тактика проведення огляду місця події та допиту потерпілих під час розслідування зґвалтувань.
12. Криміналістична характеристика крадіжок.
13. Обставини, що підлягають встановленню під час розслідування крадіжок.
14. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування та слідчі версії у кримінальних провадженнях про крадіжки.
15. Тактика проведення огляду місця події та допиту потерпілих під час розслідування крадіжок.
16. Криміналістична характеристика грабежів.
17. Криміналістична характеристика розбоїв.
18. Обставини, що підлягають встановленню під час розслідування грабежів.
19. Обставини, що підлягають встановленню під час розслідування розбоїв.
20. Типові слідчі ситуації на напрями їх вирішення на початковому етапі розслідування грабежів.
21. Типові слідчі ситуації на напрями їх вирішення на початковому етапі розслідування розбоїв.
22. Тактика проведення огляду місця події та допиту потерпілих під час розслідування грабежів.

23. Тактика проведення огляду місця події та допиту потерпілих під час розслідування розбоїв.
24. Криміналістична характеристика хуліганства.
25. Обставини, що підлягають встановленню під час розслідування хуліганства.
26. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування та слідчі версії у кримінальних провадженнях про хуліганства.
27. Тактика проведення огляду місця події та допиту потерпілих під час розслідування хуліганства.
28. Криміналістична характеристика кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів.
29. Типові слідчі ситуації на напрями їх вирішення на початковому етапі розслідування кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів.
30. Тактика проведення огляду місця події та особливості використання спеціальних знань під час розслідування кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів.

Перелік завдань для підсумкового контролю:

1. У ставку біля м. Васильків громадянка С. помітила неподалік від берега ганчірку та витягла її. Ганчірка виявилася мішком, а в ньому голова та верхня частина тулуба жіночого трупу без рук. Жінка негайно повідомила до поліції.
Завдання: проаналізуйте інформацію та складіть план розслідування.
2. У лісовому масиві, на відстані 2 км від залізничної станції «Фастів», біля водоймища громадянами М. та С., які приїхали до лісу за грибами, були знайдені трупи двох молодих людей з ознаками насильницької смерті, про що вони одразу повідомили до найближчого відділу поліції.
Завдання: проаналізуйте інформацію та складіть план розслідування.
3. До поліції надійшло повідомлення від громадянина А., про те, що в під'їзді будинку № 16 по вул. Малиновського в м. Києві, на першому поверсі, біля ліфту, в калюжі крові знаходиться людина в непритомному стані. Швидко допомогу гр. А. вже викликав.
Завдання: проаналізуйте інформацію та складіть план розслідування.
4. До управління НП в м. Києві надійшло телефонне повідомлення про те, що по вул. Ревуцького, біля кафе «Зустріч» відбувається бійка і є поранені. Прибувши на місце події, наряд патрульної поліції виявив двох молодих людей з тілесними ушкодженнями, один з яких мав ножове поранення і був непритомним. Біля них було троє жінок, які намагалися надати їм допомогу. Через декілька хвилин швидка допомога забрала молодих людей у лікарню.
Завдання: проаналізуйте інформацію та складіть план розслідування.
5. О 13 год. до відділу поліції звернулася із заявою 18-літня громадянка К., яка повідомила, що напередодні близько 22 год., коли вона йшла по алеї міського парку убік танцмайданчика, до неї підійшли двоє незнайомих їй чоловіків приблизно одного з нею віку і, погрожуючи ножом, зтягнули її вглиб парку, де

згвалтували. Опору вона їм не чинила і не кричала, тому що вони їй увесь час говорили: «Якщо хоч разом пискнеш, заріжемо».

Завдання: проаналізуйте інформацію та складіть план розслідування.

6. До відділу поліції звернулася громадянка П. з заявою про те, що 10 діб вона перебувала на відпочинку за кордоном. Повернувшись до власного приватного будинку виявила відсутність особистого майна на загальну суму 950000 грн., однак вхідні двері та ґрати на вікнах видимих пошкоджень не мають.

Завдання: проаналізуйте інформацію та складіть план розслідування.

7. О 8 год. ранку громадянин К. вийшов з під'їзду та, підійшовши до власного автомобілю «Шкода», помітив що ліве переднє скло в автомобілі вибите, на асфальті поруч з автомобілем знаходились осколки скла. Оглянувши автомобіль, К. виявив відсутність автомагнітоли «Панасонік» та шкіряної барсетки чорного кольору, в якій знаходились гроші в сумі 2000 гривень та особисті документи.

Завдання: проаналізуйте інформацію та складіть план розслідування.

8. О 4 год. ранку до відділу поліції звернулася з заявою 19-літня громадянка Д. і повідомила, що її згвалтував водій таксі ВАЗ-2109 д.н. 033-98 КВ, який віз її додому з аеропорту «Жуляни», куди вона прилетіла о 2 год. з Адлера.

Завдання: проаналізуйте інформацію та складіть план розслідування.

9. Громадянин Д., перебуваючи на своєму робочому місці в офісному приміщенні № 4 «Укртрансбанк» виявив відсутність шкіряного портфелю в кому знаходились особисті речі, гроші в сумі 2000 грн. та службові документи.

Завдання: проаналізуйте інформацію та складіть план розслідування.

10. Громадянин П. звернувся до відділу поліції за місцем проживання з заявою про те, що біля універсаму «Ракета» двоє невідомих побили його і забрали в нього гроші в сумі 2500 гривень.

Завдання: проаналізуйте інформацію та складіть план розслідування.

11. До відділу поліції м. Києва звернувся громадянин Ч., який повідомив, що коли він підвозив на своєму автомобілі двох невідомих чоловіків з вулиці Ігоревської до залізничної станції «Караваєві дачі», останні, погрожуючи ножем, забрали у нього гроші в сумі 4500 гривень та швейцарський годинник.

Завдання: проаналізуйте інформацію та складіть план розслідування.

12. О 18 год. 30 хв. до відділу поліції звернувся громадянин О. з повідомленням про те, що приблизно о 18 год. він повертався з роботи додому в маршрутному таксі № 13 і виявив відсутність гаманця в якому знаходились грошові кошти в сумі 5000 грн.

Завдання: проаналізуйте інформацію та складіть план розслідування.

13. О 17 год. невідомий чоловік зірвав хутрянну шапку з голови громадянина І. та втік. За підозрою у вчиненні злочину в цей же день був затриманий М. Однак

М. під час допиту як підозрюваний повідомив, що в зазначений час він знаходився на роботі в ТОВ «Уран».

Завдання: проаналізуйте інформацію та складіть план розслідування.

14. До відділу поліції звернулася громадянка П. із заявою про те, що о 10 год. вона знаходилася у власній квартирі очікуючи сантехніка. Почувши дзвінок у входні двері, вона їх відчинила. Незнайомий чоловік, що стояв на порозі раптово вдарив її в обличчя, від чого вона втратила свідомість. Опритомнівши, П. помітила, що речі в квартирі розкидані. Також П. виявила відсутність прикрас із золота та срібла на загальну суму 60000 гривень

Завдання: проаналізуйте інформацію та складіть план розслідування.

15. О 19 год. 15 хв. громадянин І. повернувся з роботи додому. Піднявшись на поверх, він виявив, що входні двері його квартири не замкнені. Увійшовши до кімнати І. виявив відсутність особистих речей: виробів із золота, грошей в сумі 50 тис. грн., ноутбука.

Завдання: проаналізуйте інформацію та складіть план розслідування.

16. Громадянин А., йшов через парк. Раптом він відчув удар, а потім гострий біль в області голови. Коли А. прийшов до тями, він виявив, що його особисті речі – годинник «Casio», гаманець з грошима в сумі 1500 грн., смартфон «Samsung» зникли.

Завдання: проаналізуйте інформацію та складіть план розслідування.

17. О 23 год. 30 хв. коли громадянка П. йшла лісопарковою зоною неподалік житлового масиву до неї підбігло двоє молодих чоловіків. Один з них, який був одягнений у червону куртку, різко штовхнув її на землю і вихопив з рук сумку. Після цього зазначені чоловіки швидко побігли в протилежний від житлового масиву бік.

Завдання: проаналізуйте інформацію та складіть план розслідування.

18. До чергової частини Солом'янського РУ НП в м. Києві по телефону надійшло повідомлення від коменданта гуртожитку № 1 Політехнічного інституту, про те, що в гуртожиток увірвалася група молодиків в кількості приблизно 20 осіб та вчинили побиття іноземних студентів, після чого втекли.

Завдання: проаналізуйте інформацію та складіть план розслідування.

19. О 9 год. ранку до відділу поліції звернувся директор ТОВ «Юнік» громадянин П. з повідомленням про те, що о 7 год. ранку йому зателефонував охоронець складу Д. і повідомив, що входні двері складу відчинені. Приїхавши на склад, П. виявив, що замок входних дверей складу зламаний, а на складі відсутня численна партія оргтехніки, а саме, 100 ноутбуків Asus.

Завдання: проаналізуйте інформацію та складіть план розслідування.

20. Оперативні співробітники отримали інформацію, що громадянин Б., який мешкає у квартирі № 2 будинку № 8 по вул. Майорова у м. Києві, займається

скупкою наркотичного засобу – марихуани у студентів з Пакистану та збуває наркотик мешканцям м. Києва та Київської області.

Завдання: проаналізуйте інформацію та складіть план розслідування.

21. До відділу поліції звернувся громадянин Н. з повідомленням про те, що його сусід Б., на своїй присадибній ділянці (0,05 га) вирощує рослину, подібну до коноплі.

Завдання: проаналізуйте інформацію та складіть план розслідування.

22. До відділу поліції звернувся громадянин П. з повідомленням про те, що перебуваючи на відпочинку в лісі поблизу села Красне, він виявив ділянку, засаджену рослиною, схожою на мак.

Завдання: проаналізуйте інформацію та складіть план розслідування.

23. О 13 год. 15 хв. по вул. Мінське шосе, 5 в м. Києві на тротуарі громадяни Я. та В., навмисно штовхнули та образили громадянина Н. Після цього, накинулися на нього на побили, заподіявши тілесні ушкодження середньої тяжкості.

Завдання: проаналізуйте інформацію та складіть план розслідування.

24. О 18 год. 35 хв. на вул. Сурікова, 7 в м. Києві громадянин П. в стані алкогольного сп'яніння, перебуваючи на балконі своєї квартири, що розташована на другому поверсі багатоповерхового будинку, роздягнувся наголо, мочився і плював на перехожих, викрикував нецензурну лайку, демонстрував непристойні жести, на зауваження громадян не реагував. Патруль патрульної поліції до квартири потрапити не зміг та викликав на місце події СОГ.

Завдання: проаналізуйте інформацію та складіть план розслідування.

25. О 22 год. 30 хв. до Дарницького РУ НП в м. Києві по телефону надійшло повідомлення від громадянина С. про те, що на вул. Медова, біля будинку № 8 двоє громадян стріляють вгору з вогнепальної зброї.

Завдання: проаналізуйте інформацію та складіть план розслідування.

26. До відділу поліції надійшло повідомлення, що 12-річний К. не прийшов після школи додому. Дільничним офіцером поліції було встановлено, що К з групою підлітків на великій перерві пішов гуляти до лісового озера неподалік школи. Після цього його ніхто більше не бачив.

Завдання: проаналізуйте інформацію та складіть план розслідування.

27. Громадянку Р., що ввечері поверталася додому з театру, зупинив невідомий чоловік і попросив дозволу провести. Не одержавши згоди, невідомий вирвав у неї сумку і зник. Наступного дня зранку Р. повідомила про подію до відділу поліції. У заяві Р. повідомила, що в сумці знаходився гаманець з грошима в сумі 600 грн.

Завдання: проаналізуйте інформацію та складіть план розслідування.

28. До управління поліції міста Києва звернулася громадянка К., яка повідомила, що тиждень назад її зґвалтував випадковий знайомий на ім'я Микола, з яким вона познайомилася два тижні тому в кінотеатрі «Зоря».

Завдання: проаналізуйте інформацію та складіть план розслідування.

29. О 19 год. біля входу до кінотеатру «Аврора» в м. Києві за вчинення дрібного хуліганства був затриманий і доставлений до відділу поліції громадянин С. Під час поверхневої перевірки у нього в сумці було виявлено рослинну сировину зелено-бурого кольору, упаковану в 30 сірникових коробок та гроші в сумі 8500 гривень.

Завдання: проаналізуйте інформацію та складіть план розслідування.

30. Громадянку Р., що ввечері поверталася додому з театру, зупинив невідомий чоловік і попросив дозволу провести. Не одержавши згоди, невідомий, погрожуючи викруткою, затягнув до куців у парку і заставив займатися з ним оральним сексом.

Завдання: проаналізуйте інформацію та складіть план розслідування.

11. Рекомендовані джерела інформації

Нормативно-правові акти та їх коментарі

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

3. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

4. Про захист прав людини і основоположних свобод: Конвенція Ради Європи від 04.11.1950 р. (зі змінами та доповненнями, внесеними Протоколом № 11 від 11.05.1994 р., Протоколом № 14 від 13.05.2004 р.). *Верховна Рада України*. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_004.

5. Про внесення змін до деяких законів України щодо державного регулювання обігу рослин роду коноплі (*Cannabis*) для використання у навчальних цілях, освітній, науковій та науково-технічній діяльності, виробництва наркотичних засобів, психотропних речовин та лікарських засобів з метою розширення доступу пацієнтів до необхідного лікування: Закон України від 21 грудня 2023 року № 3528-IX. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3528-20#Text>.

6. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19/stru>.

7. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 р. № 4038-XII. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>.

8. Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: Затверджена

наказом МВС України від 07.07.2017 р. № 575. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17>.

9. Інструкція з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України: Затверджена наказом МВС України від 27.04.2020 р. № 357. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0443-20#Text>.

10. Інструкція з організації функціонування криміналістичних обліків експертної служби МВС України: Затверджена наказом МВС України від 10.09.2009 р. № 390. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0963-09>.

11. Інструкція про особливості здійснення судово-експертної діяльності атестованими судовими експертами, що не працюють у державних спеціалізованих експертних установах: Затверджена наказом Міністерства юстиції України від 12.12.2011 р. № 3505/5. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1431-11>.

12. Інструкція про порядок залучення працівників органів досудового розслідування поліції та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України як спеціалістів для участі в проведенні огляду місця події: Затверджена наказом МВС України від 03.11.2015 р. № 1339. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/main/1378204>.

13. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень: Затверджена наказом Міністерства юстиції України від 08.10.1998 р. № 53/5. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98>.

14. Інструкція про проведення судово-медичної експертизи: Затверджена наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17.01.1995 р. № 6. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0254-95>.

15. Положення про Експертну службу Міністерства внутрішніх справ України: Затверджене наказом МВС України від 03.11.2015 р. № 1343. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1390-15>.

16. Положення про єдину інформаційну систему Міністерства внутрішніх справ: Затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 14.11.2018 р. № 1024. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1024-2018-%D0%BF#n124>.

17. Положення про Інтегровану інформаційно-пошукову систему органів внутрішніх справ України: Затверджене наказом МВС України від 12.10.2009 р. № 436. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1256-09>.

18. Порядок взаємодії між органами та підрозділами Національної поліції, закладами охорони здоров'я та органами прокуратури України при встановленні факту смерті людини: Затверджений спільним наказом МВС, МОЗ та Генеральної прокуратури від 29.09.2017 р. № 807/1193/279. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1299-17>.

19. Порядок обліку фактів звернення та доставлення до закладів охорони здоров'я осіб у зв'язку із заподіянням їм тілесних ушкоджень кримінального характеру та інформування про такі випадки органів і підрозділів поліції: Затверджений наказом МВС України, Міністерства охорони здоров'я України від

Основна

1. The basics of criminalistic: educational manual / Antoshchuk A., Myrovskaya A., Sakovskyi A. and others. Kyiv: FOP Maslakov, 2018. 82 p.
2. The basics of criminalistic: practical manual / Myrovskaya A., Samodin A., Tsymbaliuk T., Piaskovskyi V. and other; under the general editorship of A. Myrovskaya. Kyiv: Osvita Ukrainy, 2021. 148 p.
3. Криміналістика: навчальний посібник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. в двох частинах. Частина II: Криміналістична тактика. Методика розслідування / Б.Є. Лук'янчиков, Є.Д. Лук'янчиков, С.Ю. Петряєв. Київ: Нац. тех. ун-т України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського». 2017. 474 с.
4. Криміналістика: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / К.О. Чаплинський, О.В. Лускатов, І.В. Пиріг та ін. 2-е вид, перероб. і допов. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2017. 480 с.
5. Криміналістика : підручник / [В. В. Пяковський, Ю. М. Черноус, А. В. Самодін та ін.] ; за заг. ред. В. В. Пяковського. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Право, 2020. 752 с.
6. Криміналістика: підручник / В.В. Пяковський, В.К. Весельський, А.В. Іщенко та ін. Київ: «Центр учбової літератури», 2015. 704 с.
7. Криміналістика: підручник / Р.І. Благута, О.І. Гарасимів, О.М. Дуфенюк та ін. / за заг. ред. Є.В. Пряхіна. 3-тє вид, переробл. та допов. Львів : ЛьвДУВС, 2016. 948 с.
8. Криміналістика: підручник / Ю.П. Аленін, Л.І. Аркуша, О.О. Подобний, В.В. Тіщенко та ін. / за ред. В.В. Тіщенка. Одеса : Вид. дім «Гельветика», 2017. 556 с.
9. Криміналістика: підручник: у 2 т. Т. 2 / Ю.В. Шепітько, В.А. Журавель, В.О. Коновалова та ін. / за ред. В.Ю. Шепітька. Харків : Право, 2019. 328 с.

Додаткова

1. Галаган В. І., Яковенко М. О. Особливості методики розслідування нерозкритих грабежів та розбоїв минулих років : монографія. Луганськ : РВВ ЛДУВС, 2013. 255 с.
2. Журавель В. А. Криміналістичні методики : сучасні наукові концепції : монографія. Харків : Апостиль, 2012. 302 с.
3. Калюга К. В. Мистецтво здобувати та використовувати інформацію щодо особи злочинця. Київ : Право. 2019. 256 с.
4. Коваленко А. В. Розслідування посягань на життя та здоров'я журналістів : монографія. Сєвєродонецьк, 2018. 267 с.
5. Криміналістичне забезпечення виявлення та розслідування злочинів : монографія / за ред. В. В. Тіщенка. Одеса : Вид. дім «Гельветика», 2018. 430 с.
6. Криміналістичне забезпечення розкриття і розслідування злочинів : курс лекцій / В. К. Весельський, А. В. Іщенко, В. С. Кузьмічов та ін. Київ, 2011. 177 с.

7. Криміналістичні засоби та методи розкриття та розслідування кримінальних правопорушень : підручник / О. М. Цільмак, О. Є. Користін, О. С. Шаптала, Д. В. Талалай. Одеса, 2015. 302 с.
8. Мастерство раскрытия преступлений : пособие / В. П. Бахин, С. С. Чернявский, В. В. Юсупов. Киев, 2014. 96 с.
9. Методика розслідування квартирних крадіжок : навч.-метод. посіб. / В. С. Бондар, С. В. Головкін, О. А. Єршов та ін. Луганськ : РВВ ЛДУВС, 2011. 399 с.
10. Методика розслідування окремих кримінальних правопорушень (у схемах і таблицях) : навч. посіб. / Г. П. Власова, Г. О. Ганова, В. М. Гусаров та ін. Київ : Нац. акад. прокуратури України, 2015. 146 с.
11. Нікітіна-Дудікова Г. Ю. Розслідування насильницького задоволення статевої пристрасті неприродним способом, вчиненого щодо малолітньої особи : навч. посіб. / за заг. ред. Ю. М. Черноус. Вінниця : ТОВ «Твори», 2018. 292 с.
12. Організація і тактика розслідування вбивств через необережність : монографія / А. В. Іваниця, М. М. Єфімов. Дніпро : Ліра ЛТД, 2017. 148 с.
13. Організація початкового етапу досудового розслідування кримінальних правопорушень : збірник матеріалів практики / О. З. Гладун, В. П. Стадник, О. В. Яковлев, С. В. Янчишин. Київ : Нац. акад. прокуратури України, 2018. 68 с.
14. Організація розслідування окремих видів злочинів : навч. посіб. / А. Ф. Волобуєв та ін. ; за заг. ред. А. Ф. Волобуєва. Харків : ХНУВС, 2011. 567 с.
15. Остапчук М. С. Методика розслідування розбоїв, учинених неповнолітніми. Львів, 2015. 250 с.
16. Пиріг І. В., Самсонова В. В. Методика розслідування крадіжок, вчинених на території садівницьких товариств і дачних кооперативів : монографія. Дніпро, 2017. 151 с.
17. Розкриття квартирних крадіжок працівниками карного розшуку : метод. рекомендації / О. М. Стрільців, В. І. Василичук, М. М. Марков та ін. Київ, 2018. 55 с.
18. Розслідування зґвалтувань минулих років : метод. рекомендації / В. Я. Горбачевський, О. В. Кубарєва, Н. О. Симоненко. Київ, 2018. 51 с.
19. Розслідування навмисних вбивств, замаскованих під нещасний випадок або самогубство на залізничному транспорті : навч. посіб. для студ. ВНЗ / Ю. Б. Комаринська, О. І. Галаган. Київ : ЦУЛ, 2013. 123 с.
20. Розслідування окремих видів злочинів : навч. посіб. / О. О. Алексєєв, В. К. Весельський, В. В. Пясковський ; 2-ге вид. перероб. та доп. Київ : Центр учбової літератури. 2014. 320 с.
21. Сучасні методи досудового розслідування кримінальних правопорушень : підручник / О. М. Цільмак, О. Є. Користін, О. М. Заєць та ін. Одеса : Фенікс, 2017. 352 с.
22. Черноус Ю. М. Криміналістичне забезпечення розслідування злочинів : монографія. Вінниця : Нілан-ЛТД, 2017. 492 с.

Інформаційно-довідкові системи, автоматизовані робочі місця, мультимедійні навчальні посібники, дистанційні курси

1. Автоматизоване робоче місце слідчого : інформаційно-довідкова програма / Л. Д. Удалова, В. В. Рожнова, А. В. Самодін та ін. Київ, 2017.

- Національна академія внутрішніх справ.* URL : https://www.naiu.kiev.ua/arm/slidch_new/start.html.
2. Інформаційне забезпечення органів Національної поліції : мультимедійний навч. посіб. / В. А. Кудінов, В. Г. Хахановський, В. М. Смаглюк. Київ, 2017. *Національна академія внутрішніх справ.* URL : https://arm.naiu.kiev.ua/books/inform_zabezpechennia/index.html.
3. Інформаційні технології в діяльності Національної поліції : мультимедійний навч. посіб. / В. А. Кудінов, О. Є. Пакриш, В. В. Підвисоцький. Київ, 2017. *Національна академія внутрішніх справ.* URL : https://arm.naiu.kiev.ua/books/inform_tekhnolohii/info/autors.html.
4. Криміналістика : дистанційний курс навчання / А. О. Антошук, В. В. Пясковський, Ю. М. Черноус та ін. *Національна академія внутрішніх справ.* URL : <https://dn.naiu.kiev.ua/login/index.php>.
5. Криміналістика : мультимедійний підручник / О. О. Алеєксєєв, В. В. Пясковський, А. В. Іщенко та ін. Київ, 2016. *Національна академія внутрішніх справ.* URL : <https://arm.naiu.kiev.ua/books/kruminalist/index.html>.
6. Методика розслідування злочинів : дистанційний курс навчання / А. О. Антошук, В. В. Пясковський, А. В. Самодін та ін. *Національна академія внутрішніх справ.* URL : <https://dn.naiu.kiev.ua/login/index.php>.
7. Особливості розслідування окремих видів злочинів : мультимедійний навч. посіб. / А. О. Антошук, В. В. Пясковський, А. В. Мирівська та ін. Київ, 2017. *Національна академія внутрішніх справ.* URL : <https://arm.naiu.kiev.ua/books/orovz/index.html>.
8. Робоче місце експерта з трасологічних досліджень : навч. інформ.-довідкова програма. *Національна академія внутрішніх справ.* URL : https://arm.naiu.kiev.ua/arm/arm_trasolog/index.html.
9. Слідчі (розшукові) дії у кримінальному провадженні : мультимедійний навч. посіб. / О. А. Осауленко, Г. М. Степанова, А. В. Самодін та ін. Київ, 2018. *Національна академія внутрішніх справ.* URL : https://arm.naiu.kiev.ua/books/slidchi_rozdii/index.html.
10. Криміналістичне дослідження металюної холодної зброї : мультимедійний навч. посіб. Київ, 2015. *Національна академія внутрішніх справ.* URL : <https://arm.naiu.kiev.ua/books/xolodna-zbroya/index.html>.
11. Судове почеркознавство : мультимедійний навч. посіб. / Є. Ю. Свобода, К. П. Ключник. Київ, 2015. *Національна академія внутрішніх справ.* URL : https://arm.naiu.kiev.ua/books/sudove_pocherkoznavstvo/avtoru.html.
12. Участь спеціаліста в огляді місця події : довідник : практичний посіб. Київ, 2018. *Національна академія внутрішніх справ.* URL : https://arm.naiu.kiev.ua/books/dovidnyk_ohliadmp/index.html.

Ресурси

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України <https://www.president.gov.ua>
2. Офіційний портал Верховної Ради України <https://rada.gov.ua>
3. Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/control/>
4. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини <http://www.ombudsman.gov.ua>
5. Міністерство внутрішніх справ України <https://mvs.gov.ua>
6. Національна поліція України <https://www.npu.gov.ua/>
7. Міністерство освіти і науки України <https://www.mon.gov.ua>
8. Міністерство юстиції України <https://minjust.gov.ua/ua>
9. Верховний Суд України <https://www.scourt.gov.ua>
10. Генеральна прокуратура України <https://www.gp.gov.ua/>
11. Державний науково-дослідний експертно-криміналістичний центр <https://dndek.centrmlia.gov.ua/>
12. Київський науково-дослідний інститут судових експертиз <https://kniise.com.ua/>
13. Конгрес криміналістів <https://crimcongress.com/guide/>
14. Національна академія внутрішніх справ <https://www.naiou.kiev.ua/>
15. Національна академія правових наук України <https://www.aprnu.kharkiv.org/>
16. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського <https://www.nbu.gov.ua>
17. Єдиний державний реєстр судових рішень <https://reyestr.court.gov.ua>

Підписи авторів РПНД:

Вадим ПЯСКОВСЬКИЙ

Іван КУРИЛІН